

Позиція АМКУ щодо плюсування очікуваної вартості закупівель з локалізацією

Відповідно до [пункту 6 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників](#), передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості), замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури закупівлі відкриті торги/використання електронного каталогу (у разі закупівлі товару), визначеної Особливостями.

Водночас законодавством у сфері публічних закупівель не заборонено здійснювати закупівлю предметів за різними закупівлями, від яких відповідає спільній загальній сумі очікуваної вартості таких закупівель.

Наприклад, у замовника наявна загальна річна потреба у здійсненні закупівлі електричної енергії на суму 150 тисяч гривень. Замовник не зможе закупівлю цього предмета здійснити різними закупівлями в порядку [пункту 11 Особливостей](#), кожна з яких буде за очікуваною вартістю менше 100 тисяч гривень. Проте замовник зможе здійснити такі закупівлі в порядку [пункту 10 Особливостей](#) за процедурою закупівлі відкриті торги або шляхом використання електронного каталогу, тим самим не порушивши припис [пункту 6 Особливостей](#).

Згідно з [пунктом 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII](#) (далі — [Закон 922](#)) тимчасово, з 2022 року строком на 10 років, встановлюються особливості здійснення закупівель товарів, визначених [підпунктом 2 цього пункту](#), виключно якщо їх ступінь локалізації виробництва дорівнює чи перевищує встановлений на конкретний рік відсоток, при цьому вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень.

Виникає питання, чи керуватись згаданим вище негласним правилом плюсування очікуваної вартості закупівлі під час закупівлі локалізованого товару, якщо такий товар закуповується декількома закупівлями, кожна з яких за очікуваною вартістю менше 200 тисяч гривень, тобто застосовуючи до кожної такої закупівлі норми [пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 922?](#)

Розглянемо думку Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія) щодо вирішення такого питання.

Рішення Комісії від 19.12.2023 № 20457-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-12-05-020594-а](#).

Обставини розгляду скарги

Предметом закупівлі є джерело резервного живлення (генератор), 31120000-3 «Генератори» за ДК 021:2015 Єдиного закупівельного словника. Тобто товар, що визначено переліком товарів за [підпунктом 2 пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 922](#).

Очікувана вартість цієї закупівлі — 120 тисяч гривень.

Закупівля здійснювалась за річним планом закупівель на 2023 рік.

За умовами закупівлі учасник повинен підтвердити ступінь локалізації виробництва цього товару шляхом надання інформації та документів.

Позиція замовника

Замовник зазначає, що у 2023 році він закуповував інший товар — генератори дизельні, 31120000-3 «Генератори» за ДК 021:2015 Єдиного закупівельного словника, з очікуваною вартістю 320 тисяч гривень, за процедурою закупівлі відкриті торги, що оголошена 30.05.2023 за ідентифікатором [UA-2023-05-30-004755-а](#).

Наведена закупівля здійснювалась за річним планом закупівель на 2023 рік.

Посилаючись на приписи [пункту 22 статті 1, статті 4 Закону 922 та Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 708](#), замовник наголосив, що беручи до уваги проведення в 2023 році закупівлі за таким предметом і те, що загальна сума очікуваної вартості цих предметів перевищує 200 тисяч гривень, були встановлені вказані вимоги підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів, що є предметом закупівлі, що своєю чергою не є дискримінаційною умовою.

Позиція скаржника

Вважаючи наведену умову такою, що обмежує конкуренцію та призводить до дискримінації учасників, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника внести зміни до тендерної документації. Скаржник наголосив, що замовник може встановити вимогу щодо підтвердження ступеня локалізації товару виключно у закупівлях, якщо вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а очікувана вартість предмета оскаржуваної закупівлі становить 120 тисяч гривень. Отже, у замовника відсутнє законодавче право вимагати підтвердження ступеня локалізації в цій закупівлі.

Позиція Комісії

Комісія визначила, що інші процедури закупівлі (тобто процедура, оголошена за ідентифікатором [UA-2023-05-30-004755-a](#)) не можуть бути предметом розгляду органу оскарження під час розгляду вказаної скарги.

Враховуючи приписи [пункту 6¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону 922](#) та очікувану вартість поточної закупівлі, Комісія дійшла висновку, що оскаржувані вимоги документації в частині ступеня локалізації виробництва (зокрема, вартість предмета закупівлі є нижчою 200 тисяч гривень) не узгоджуються з чинним законодавством. Тому постановила зобов'язати замовника внести зміни до тендерної документації в цій частині.

Коментар

З опрацьованого рішення органу оскарження ми бачимо, що Комісія не визначає наведеного вище негласного правила плюсування очікуваної вартості предмета закупівлі, коли вартість окремих закупівель не перевищує встановленої цінової межі. Варто також зазначити, що Комісія не прирівнювала оскаржувану закупівлю до закупівлі за новим предметом згідно з [пунктом 15 Особливостей](#).

Нагадаю: якщо умовами закупівлі вимагалось підтвердження ступеня локалізації виробництва товару, а учасник не виконав таких умов, це вважатиметься невідповідністю пропозиції учасника умовам технічної специфікації і така пропозиція підлягатиме відхиленню за [абзацом 2 підпункту 2 пункту 44 Особливостей](#). Щоб відхилити такого учасника, замовнику стане у пригоді [взірець протоколу відхилення тендерної пропозиції, що не відповідає умовам технічної специфікації та іншим вимогам щодо предмета закупівлі ТД](#), який можна знайти на порталі [RADNUK.COM.UA](#).

Читайте також публікації:

[«Позиція АМКУ щодо умовного обмеження конкуренції при закупівлі послуг охорони, враховуючи Постанову № 975»;](#)

«ДАСУ про укладення прямого договору на підставі додатково виділених коштів»;

«Проблемні питання при закупівлі бензину (в талонах) та як замовнику уберегтись від недобросовісного постачальника».